

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

מועד קטן דף יט.

האם מותר לאדם לכתוב תפילין ומזוזות ולטוות תכלת על יריכו?

למכור לאחרים	בשביל עצמו	לתנא קמא דמתניתין
אסור	אסור ¹	לר' מאיר
מותר, אבל לא בשכר רק שיחזיקו לו טובה	מותר	לר' יהודה
מותר למכור בערמה ²	מותר	לר' יוסי
מותר למכור כדי פרנסתו ³	מותר	

האם אפשר לטוות תכלת לציצית באופנים דלהלן?

בפלך כדרכו	באבן - שינוי קטן	על יריכו - שינוי ⁴ גדול	לתנא קמא	לר' אליעזר
אסור	אסור ⁵	מותר	לר' אליעזר	לחכמים
אסור	מותר	מותר	לר' אליעזר	לחכמים
אסור	מותר	מותר	לר' אליעזר	לחכמים
מותר	מותר	מותר	לר' יהודה	לחכמים

שבת וימים טובים דלהלן האם עולים למנין שבעה, או האם גם מפסיקין את מנין שבעה?

ר"ה ויוה"כ	עצרת	פסח וסוכות	שבת	לתנא קמא
-----	-----	מפסיקין ולא עולים ⁶	עולה ולא מפסקת	לר' אליעזר
-----	עולה ולא מפסקת - כשבת			לרבן גמליאל
מפסיקין ולא עולים - כרגל	-----			לחכמים
עולה ולא מפסקת - כשבת	מפסיקין ולא עולים - כרגל			

¹ כן משמע פשוט לישנא דמתניתין דאמרה: אין כותבין ספרים תפילין ומזוזות במועד, ומשמע לכאורה שאפי' לעצמו אינו כותב. אכן בתוס' (בד"ה רבי יוסי) צידדו בזה דיתכן דהמשנה אוסרת רק אם כותב כדי למוכרם או כדי להניחם, אבל אם כותב לעצמו מותר.

² דהיינו שימכור את שלו לאחרים, ואח"כ יצטרך לכתוב בשביל עצמו. וכתבו התוס' (בד"ה רבי יהודה), שר' יהודה מחמיר יותר מר"מ ואינו מתיר לכתוב אפי' בטובה.

³ דהיינו שיהיה לו צרכי המועד בהרווחה, כלומר אף שיש לו מה לאכול מ"מ ע"י שימכור יהיה לו בהרווחה טפי.

⁴ לגבי כתיבת תפילין דלעיל כתבו התוס' (בד"ה וטווה), דלא שייך שינוי כיון שצריך כתיבה תמה.

⁵ כלומר, שאסור לתלות אבן בקשירה בראש החוט שע"י יוכל לשזור יפה. ושיטה זו היא גם השיטה של ר' יהודה במתניתין שמתיר רק על יריכו.

⁶ בפירוש הראשון פירש"י שאם מת לו מת ברגל לא עולים לו ימי הרגל לשבעה - וצריך לשבת שבעה אחר הרגל. פירוש אחר פירש"י, דאם ישב קודם לרגל שני ימים צריך להשלים אחר הרגל עוד חמשה ימים, ודוקא שני ימים אבל שלשה ימים הרגל מבטל ממנו גזירת שבעה.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

מועד קטן דף יט.

הקובר את מתו מספר ימים כדלהלן קודם הרגל האם בטלו ממנו גזרה שבעה ושלישים?

שמונה ימים קודם	שבעה ימים קודם	שלושה ימים קודם	
בטלה ממנו	בטלה ממנו	בטלה ממנו ¹	גזרת שבעה
בטלה ממנו ²	לת"ק: לא בטלה ממנו לאבא שאול: בטלה ממנו	לא בטלה ממנו	גזרת שלישים

מועד קטן דף יט:

האם אמרינן מקצת היום ככולו בשבעה ובשלישים?

לאבא שאול	לרבנן	
אמרינן מקצת היום ככולו	בשבעה לא אמרינן בשלישים אמרינן	לאביי
אמרינן מקצת היום ככולו	לא אמרינן מקצת היום ככולו	לרבא ולנהרדעי

כיצד פוסקים להלכה במחלוקת אי אמרינן מקצת היום ככולו?

ביום שלישים	ביום שבעה ³	
לכו"ע אמרינן	כאבא שאול - דאמרינן	לאביי
כאבא שאול - דאמרינן	כחכמים - דלא אמרינן	לרבא
כאבא שאול - דאמרינן	כאבא שאול - דאמרינן	לנהרדעי

¹ אבל פחות משלשה ימים לא בטלה, דדוקא שלשה ימים שהוא עיקר האבילות מהני לבטל ממנו גזירת שבעה אם בא רגל אחריהם, וכן פירשו התוס' (בד"ה שלשה) דאמרינן לקמן (דף כז:): שלשה ימים לבכי. אכן ברש"י לקמן (בד"ה ואין עולין) הביא פירוש אחר ששלשה ימים לפני הרגל לאו בדוקא אלא אפי' שעה אחת קודם הרגל בטלה ממנו גזירת שבעה, דהרגל מפסיק.

² ונחלקו בגמ' אם גזירת ל' בטלה אבל ימים לא בטלו, פי', דרב ורב הונא ס"ל שדוקא אם גילח באותו יום השמיני של ערב הרגל אז בטלה ממנו גזירת שלישים, אבל אם לא גילח קודם הרגל גזירת שלישים עומדת וחלה עליו לאחר הרגל, ורב ששת סובר שגם אם לא גילח קודם הרגל בטלה ממנו גזירת שלישים. ונחלקו בזה תנאים בברייתא, (אכן ע' בתוס' בד"ה והתניא, למה לא אמרה הגמ' כתנאי וביארו שיש חילוק בין המחלוקות), דת"ק דברייתא ס"ל כרב וכתב הונא שאם לא גילח קודם הרגל לא בטלה ממנו גזירת שלישים, ואילו אבא שאול ס"ל דבכל ענין בטלו.

³ בהמשך הגמ' מבואר שהכל מודים (גם אבא שאול) שלא אמרינן מקצת היום ככולו ביום שלשה, דהיינו בשלשה ימים קודם הרגל שהדין הוא שהרגל מבטל גזירת שבעה, מ"מ צריך להוג את האבילות ואסור ברחיצה עד הערב. ומותר לרחוץ רק בליל יו"ט וכפי דיני רחיצה ביו"ט (דהיינו בצונן ולא בחמין. או שפניו ידיו ורגליו), או בחמי טבריא או שימתין לחוה"מ. ובתוס' (בד"ה שאסור) כתבו עוד כמה אופנים.